

Obec Ľubietová, Nám. V. Dunajského 1/1, 976 55 Ľubietová

Šimun Pavol, hlavný kontrolór obce

Stanovisko hlavného kontrolóra obce k záverečnému účtu obce Ľubietová za rok 2023

V zmysle §18f, odst.1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, hlavný kontrolór predkladá odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu obce Ľubietová, pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve.

Odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu obce Ľubietová za rok 2023 som spracoval na základe predloženého a zverejneného záverečného účtu obce Ľubietová.

Spracovanie záverečného účtu

Záverečný účet obce Ľubietová za rok 2023 je spracovaný v súlade s ustanoveniami §16 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Jednotlivé časti záverečného účtu dotýkajúce sa hospodárenia obsahujú vyjadrenia k požiadavkám definovaných v zákone o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, obsahuje:

- Údaje o plnení rozpočtu v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie.
- Bilancia aktív a pasív.
- Prehľad o stave a vývoji dlhu.
- Prehľad o poskytnutých dotáciách v členení podľa jednotlivých príjemcov.
- Údaje o hospodárení rozpočtovej organizácie
- Údaje o poskytnutých dotáciách právnickým osobám a fyzickým osobám-podnikateľom podľa § 7 ods.4 zákona č.583/2004 Z.z.
- Údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti /prevádzkovanie verejnej kanalizácie/.

Obec Ľubietová nemá zriadené príspevkové organizácie. Obec je zriaďovateľom jednej rozpočtovej organizácie s právnou subjektivitou, Základnej školy s materskou školou T.G.Masaryka.

V zmysle uplatňovania §4 odst.5 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene niektorých zákonov, nie je povinnosťou obce do 2000 obyvateľov plánovať zámery a ciele v programovej štruktúre a následne ich vyhodnocovať.

Dodržanie povinnosti overenia účtovnej závierky auditom, podľa §9 odst.4 zákona č.369/1990 o obecnom zriadení, obec plánuje splniť v najbližšom období. Obec spracúva t.č. konsolidovanú účtovnú závierku účtovnej jednotky verejnej správy k 31.12.2023.

Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Hospodárenie obce

Obec postupovala podľa § 16 ods. 1 Zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka, údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovala do záverečného účtu obce. V súlade s § 16 ods. 2 cit. zákona finančne usporiadala svoje hospodárenie vrátane usporiadania finančných vzťahov voči dvom založeným právnickým osobám (Obecné lesy s.r.o. a Obecná píla s.r.o., Ľubietová), voči zriadenej rozpočtovej organizácii s právnou subjektivitou (Základná škola s materskou školou T.G. Masaryka, Ľubietová), voči štátnemu rozpočtu, právnických osobám, ktorým poskytla dotácie zo svojho rozpočtu a iným právnickým osobám.

Za rok 2023 vznikol **prebytok** rozpočtu obce Ľubietová vo výške **314 264,- eur** (pred zohľadnením výluky z prebytku) ako rozdiel príjmov obce vo výške 2 047 602,45 eur a výdavkov obce vo výške 1 733 338,45 eur. Bilanciou bežných príjmov a bežných výdavkov je dosiahnutý kladný zostatok bežného rozpočtu vo výške 159 563,99 eur. Bilancia kapitálových príjmov a kapitálových výdavkov je schodok kapitálového rozpočtu vo výške -78 814,95 eur. Bilancia finančných operácií je kladný zostatok vo výške 233 514,96_eur.

Rozpočet obce na rok 2023

Rozpočet obce bol schválený dňa 14.12.2022 uznesením OcZ 2-18/2022. Rozpočet obce bol upravený 11 krát cez rozpočtové opatrenie.

Rozpočet rozpočtovej organizácie ZŠ s MŠ T.G. Masaryka Ľubietová bol schválený dňa 14.12.2022 uznesením OcZ 2-20/2022. Upravený bol 1 krát cez rozpočtové opatrenie.

Rozpočet obce k 31.12.2023

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2023	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	1 607 904,00	2 073 650,00	2 047 602,45	99
z toho :				
Bežné príjmy	1 395 363,00	1 630 742,00	1 623 940,07	100
Kapitálové príjmy	141 293,00	130 211,00	130 209,06	100
Finančné príjmy	26 648,00	243 394,00	233 516,13	96
Príjmy RO s právnou subjektivitou	44 600,00	69 303,00	59 937,19	86
Výdavky celkom	1 554 863,00	2 040 747,05	1 733 338,45	85
z toho :				88
Bežné výdavky	610 416,00	780 667,00	688 981,07	88
Kapitálové výdavky	161 793,00	355 990,00	208 810,41	59
Finančné výdavky	14 304,00	14 304,00	14 304,00	100
Výdavky RO s právnou subjektivitou	768 350,00	889 786,05	821 242,97	92
Rozpočtové hospodárenie obce	53 041,00	32 902,95	314 264,00	

Rozpočtové príjmy obce Ľubietová (bez ZŠ a MŠ TGM) v roku 2023 tvorili 81,70 % príjmy bežného rozpočtu, 6,55% príjmy kapitálového rozpočtu a finančné operácie 11,75% .

Pre porovnanie rozpočtové príjmy obce Ľubietová (bez ZŠ a MŠ TGM) v roku 2022 tvorili 88,71%, príjmy bežného rozpočtu, 2,24%, príjmy kapitálového rozpočtu a finančné operácie 9,04%.

Rozpočtové výdavky obce Ľubietová (bez ZŠ a MŠ TGM) v roku 2023 tvorili 75,54 % výdavky bežného rozpočtu, 22,90% výdavky kapitálového rozpočtu a finančné operácie 1,56% .

Pre porovnanie rozpočtové výdavky obce Ľubietová (bez ZŠ a MŠ TGM) v roku 2022 tvorili 45,41%, výdavky bežného rozpočtu, 35,45 %, výdavky kapitálového rozpočtu a finančné operácie 19,14%.

V rozbere príjmov a výdavkov rozpočtu obce je popísaná štruktúra naplňovania dôležitých príjmov a výdavkov obce. V príjmovej časti oproti prvotnému schválenému rozpočtu bol navýšený.

Z uvedenej štruktúry príjmov obce najväčší podiel na celkovom objeme daňových príjmov má výnos dane poukazovanej územnej samosprávy zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu (ŠR).

V záverečnom účte je podrobne rozpísaná štruktúra daňových príjmov, nedaňových príjmov, príjmov z vlastníctva majetku-nájom pozemkov, bytov a strojov.

Kapitálové výdavky tvorili hlavne realizácia stavieb a ich technické zhodnotenie, kuchyňa základnej školy a hasičská zbrojnica, nákup strojového vybavenia kuchyne základnej školy, zakúpenie defibrilátora, čerpadla na čističku odpadových vôd.

Na základe skutočností uvedených v návrhu záverečného účtu a tiež na základe výsledkov mojej kontroly čerpania kapitálových výdavkov odporúčam zvýšenú pozornosť venovať finančnému riadeniu investícií a v rámci nej sa sústrediť na dôslednú prípravu v štádiu projektovej dokumentácie, aby nedochádzalo k navyšovaniu finančných nákladov v priebehu realizácie konkrétneho diela. Po ukončení realizácie projektu je potrebné vykonať aj konečné administratívne úkony. Je to nevyhnutné pre zaradenie diela do majetku obce, čo sa v týchto dvoch prípadoch k 31.12.2023, nestalo.

Odporúčam dôrazne venovať pozornosť pohľadávkam na dani z nehnuteľností, poplatkom za psa, komunálny odpad a stočné. Je potrebné využiť všetky zákonné prostriedky na vymáhanie nedoplatkov na uvedených daniach a poplatkoch. Uvedené pohľadávky sa dlhodobo neriešia. Dane a poplatky sú dôležitou súčasťou príjmov obce. Prostriedky z uvedených pohľadávok chýbajú pri plnení potrieb občanov. S daňovými pohľadávkami sa nepracuje. Nevyužíva sa inštitút zákona č.563/2009 Z.z. o správe daní v znení neskorších predpisov, daňový poriadok, a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Hodnotím kladne, že výdavková časť nekopírovala príjmovú časť rozpočtu a obec hospodárila s prebytkom.

Výsledok hospodárenia obce Ľubietová za rok 2023 zistený podľa ustanovenia § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej

samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je prebytok vo výške 95 051,87 eur, ktorý je zvýšený rozdielom príjmov a výdavkov finančných operácií podľa § 10 ods. 3 písm. c), vo výške 219 212,13, čo predstavuje **314 264 -eur**, ktorý bol upravený o zdroje vo výške 215 545,20 eur, ktoré sú z prebytku vylúčené podľa § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z .z. na **98 718,80 eur**.

Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR
Bežné príjmy spolu	1 669 574,43
z toho : bežné príjmy obce	1 623 940,07
bežné príjmy RO	45 634,36
Bežné výdavky spolu	1 510 010,44
z toho : bežné výdavky obce	688 981,07
bežné výdavky RO	821 029,37
Bežný rozpočet	159 563,99
Kapitálové príjmy spolu	130 209,06
z toho : kapitálové príjmy obce	130 209,06
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	209 024,01
z toho : kapitálové výdavky obce	208 810,41
kapitálové výdavky RO	213,60
Kapitálový rozpočet	- 78 814,95
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	80 749,04
Vylúčenie z prebytku/	215 545,20
<i>Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu</i>	- 134 796,16
Príjmové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	247 818,96
Výdavkové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	14 304,00
Rozdiel finančných operácií	233 514,96
PRÍJMY SPOLU	2 047 602,45
VÝDAVKY SPOLU	1 733 338,45
Hospodárenie obce	314 264,00
Vylúčenie z prebytku/	215 545,20
Upravené hospodárenie obce	98 718,80

Celková suma dlhu obce nesmie byť v zmysle §17 ods.6 Zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vyššia ako 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočne bežných príjmov predchádzajúceho roka. Obec Ľubietová splnila uvedenú zákonnú podmienku. Prehľad o stave a vývoji dlhu k 31.12.2023 obec podrobne uviedla v časti 7 spracovaného záverečného účtu.

Úverové zat'azenie obce je z roku 2020 a to:

- Úverom vo výške 130 000eur na obdobie 10 rokov na rozvojové investičné akcie obce, z ktorého obec čerpala:

- rok 2020 vo výške 24 464,68 eur, čerpané na investície do majetku obce
- rok 2022 dočerpala vo výške 105 535,32 eur, zníženie energetickej náročnosti budovy „Centrum voľného času Ľubietová“

- bezúročnú výpomoc od štátu vo výške 26 251 eur na obdobie 4 rokov (splácanie v r. 2024 – 2027) na výkon samosprávnych pôsobností z dôvodu kompenzácie výpadku podielových daní pre pandémiu ochorenia Covid19, ktorá bola čerpaná na mzdové, odvodové výdavky a energie. finančná výpomoc bola odpustená v roku 2023 na základe Uznesenia vlády č. 459 zo dňa 13. septembra 2023 a bola zúčtovaná do výnosov v plnej výške.

Upravená celková suma dlhu obce podľa § 17/8 k 31.12.2023	Úhrn bežných príjmov obce a RO k 31.12.2022	Dlh obce § 17 ods.6 písm. a)
97 816,00	1 605 567,63	6,09 %

Upravená celková suma ročných splátok istiny a úrokov za rok 2023	Úhrn upravených bežných príjmov obce a RO k 31.12.2022	Dlhová služba § 17 ods.6 písm. b)
14 967,38	1 032 875,07	1,45 %

98

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. b) zákona č.583/2004 Z.z. **bola splnená.**

Poskytnuté dotácie právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom

Obec poskytla v roku 2023 z rozpočtu obce dotácie v zmysle §7 ods.4 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov, VZN obce Ľubietová o poskytnutí dotácií a finančnej výpomoci z rozpočtu obce Ľubietová č. 289/2012 a VZN č. 3/2021 v celkovej výške 10371,72 eur.

Žiadateľ dotácie	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov
FK Baník – bežné výdavky na zápasy...	6 480,00	6 480,00
Občianske združenie Debnár – bežné výdavky na organizačné zabezpečenie	791,72	791,72
Telovýchovná jednota Vepor Ľubietová, stolný tenis – bežné výdavky na turnaj...	800,00	800,00
Organizačná jednotka – Slov. zväz včelárov – rozvoj a ochrana zdrav. stavu včelstiev	1 000,00	1 000,00
Občianske združenie - Rodičovské združenie pri Základnej škole T. G. Masaryka Ľubietová – bežné výdavky na akciu MDD	300,00	300,00
Občianske združenie LIBETHA – bežné výdavky na zabezpečenie materiálu pre tvorivé dielne a príspevok na kultúrne podujatia	1 000,00	1 000,00

Podnikateľská činnosť obce.

Obec podniká na základe živnostenského oprávnenia č. OŽP -4/2006/00694-2/CR1. Predmetom podnikania je:

- prevádzkovanie verejnej kanalizácie pre kategóriu K-II.

V roku 2023 v podnikateľskej činnosti skončila s prebytkom – zisk 384,34 EUR

Výnosy a náklady na túto činnosť sa rozpočtujú a sledujú samostatne.

Záver a odporúčania.

Návrh záverečného účtu obce Ľubietová za rok 2023 bol spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Je spracovaný prehľadne, v adekvátnom rozsahu a poskytuje ucelený a podrobný obraz o finančnom hospodárení obce v roku 2023.

Návrh záverečného účtu obce Ľubietová za rok 2023 bol zverejnený v súlade s § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a podľa § 34 zákona č. 305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) na elektronickej úradnej tabuli.

Upravený prebytok rozpočtu obce doporučujem presunúť do rezervného fondu.

Konštatujem a zároveň v zmysle § 16 ods. 8 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov **odporúčam Obecnému zastupiteľstvu obce Ľubietová celoročné hospodárenie za rok 2023 a Záverečný účet obce Ľubietová za rok 2023 schváliť bez výhrad.**

Spracoval dňa 17. júna 2024

Pavol Šimun